Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj V. | V srédo 14. maliga serpana 1847. | List 28.

Kavka in petêlin.

(Basnja, svobódno po Laškim.)

K petelínu, ki dviguje
Svoj grebén in prevzetuje,
Pride izučena kavka;
Tak mu reče jezikljavka:
Pač gerdó je, usmil' se Bóg,
Védno tróbiti v en róg, —
Vpiti nenéhaš vse svoje dní
Kikiriki kikiriki.

Nisim taka jez; po španskó
Se odrézem, po britansko;
Znana meni je vlaščína,
Se ne vstavi mi nemščína;
Ti pa pévec ves neslán
Gódeš eno dan na dan,
Drugač ko bi ti ravno zašlò
V kukuruku, kukuruku. —

Ojstro ta pogléda kávko,
Tak zaverne posmehvávko:
Modriga se neskazuje,
Ptujcov jezik kdor spakuje;
Ni zatorej mi kaj már,
Kak se kljun na ptuje kvár' —
Glas me domač bolj veseli:
Kikiriki, kikiriki!

Cigale.

Amerikanska škoporéznica,

ki vse druge prekosí.

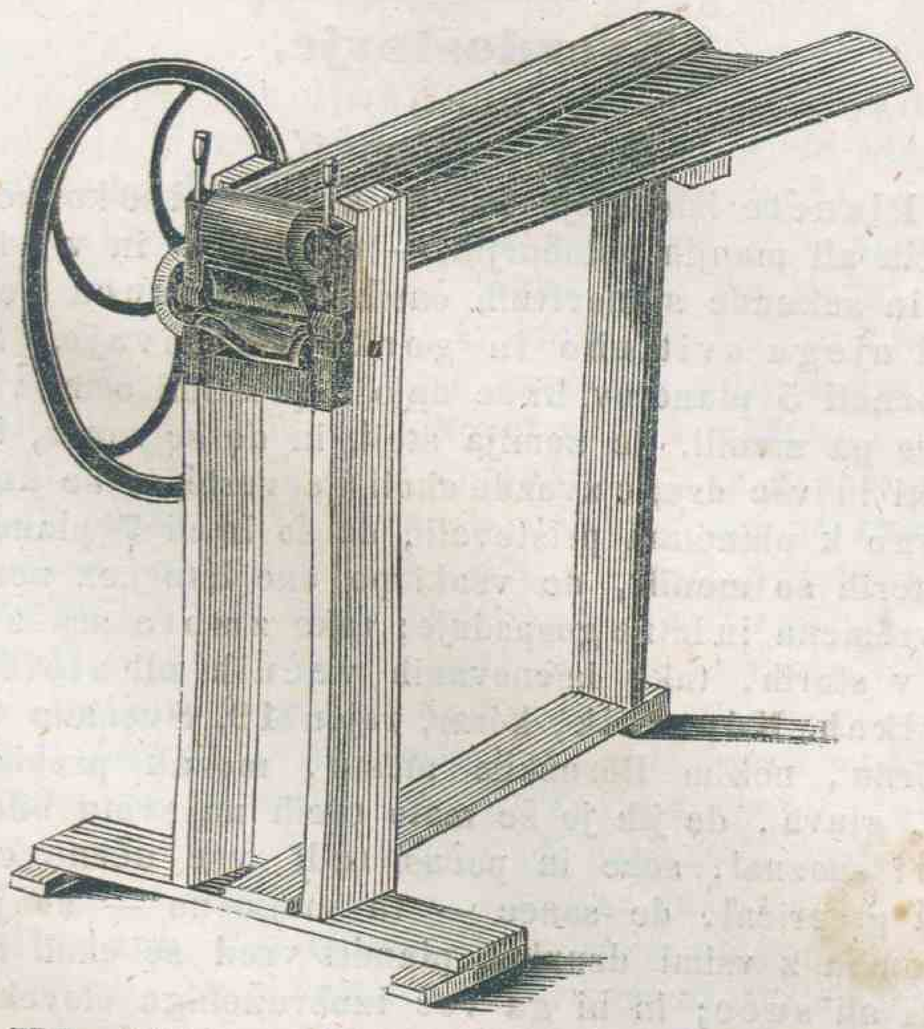

Klanjskimu velikimu zboru nemških kmetovavcov v Gradcu je gosp. L. Wolf iz Amerike pripeljal tukaj izrisano škoporéznico, ki je bila nar boljši izmed vsih dozdej znanih spoznana. Mi jo tukaj svojim bravcam v podobi pred očí postavimo in jo vsim premožnim kmetovavcam, ki imajo veliko živine, živo priporočimo, kér jim bo potem eniga hlapca menj treba; zraven tega pa tudi domače umetnike povabimo de naj poskusijo take škoporéznice po nižji ceni izdelovati, de si jo bo zamogel tudi menj premožen kmet napraviti.

Pri ti škoporéznici ni nič druziga posebno umetniga, kakor nôži, ki so okoli valjarja oklenjeni; razun kolesa, ki je iz vlitiga železa napravljeno, je vsa druga naprava lesena. V Ljubljani imajo to škoporéznico gosp. Gregel, ki stanujejo za Frančiškanarji, in ki njene koristnosti ne morejo prehvaliti. Kdor jo hoče viditi, naj se oglasí pri gosp. Gregelnu, ki jo vsakimu radi pokažejo.

Dva človeka, en hlapec, ki koló suče, in pa en otrok, ki slamo, senó ali otavo va-njo poklada, zamoreta pràv lahko v eni uri 2 centa in pol slame, ali pa 3 cente in pol senà zrezati, in iz imenovane slame 30 vaganov, iz senà pa 60 vaganov po palcu dolge resance narezati.

Naj bosta slama ali senó še takó zmešana in razravnana, tó nič ne dé, Amerikanka vse lepó poréže. Bolj po malim ko se pa slama ali senó va-njo devlje, lože in hitrejši gré delo od rok. Popisana škoporéznica ne potrebuje več prostora od navadne, in tudi ni veliko težji; kakor igračica je. Z 10 nožmi, dobro in lično izdelana veljá 50 gold., in reže po palcu dolgo re-

zanco; taka pa, ki ima 20 nožev, de po pol palca dolgo rezanco reže, veljá 60 gold. Izdeljujeta jih na Dunaji Anton Burg in njegov sin (Anton Burg et Sohn, k. k. Hof-Ackerwerkzeug- und Maschinenfabrikanten, Favoriten-Strasse Nr. 73.); kdor jo imeti želí, naj jima pod oznanjenim nadpisam piše in tretji del denarjev koj s naročilam vred pošlje. Dr. B.

Svèt za poskušnjo!

Ravno zdej smo v nekim Dunajskim časopisu brali, de naj pridni kmetje kalí zgodnjiga krompirja, kteriga že zdej iz zemlje jemljejo, in ktere kalí so dolgim belim korenínicam enake, pri odkopanji nikar ne zavèržejo, ampak naj jih v jamice nazaj položé, de bojo iz njih zopet nov pridelk dobíli. — Naj poskusi, kdor ima priložnost! Šmidt.

Šent-Elenska pšenica.

Dunajske Novice pripovedujejo, de hodijo ljudjé kakor v procesijah 1¼ orala veliko njivo poleg Dunaja (Döbling) gledat, kjer ravno zdej stojí bogata elenska pšenica, ki ima iz eniga zerna po 5 do 7 bilk, vsaka bilka po 4 palce dolgo klasje in vsak klas nar menj po 48 zern. Posestnik te njive je dobil pred 3 leti en sam klas te pšenice, kteriga zernje je vse posadil; ravno takó je storil s pridelkam perviga leta in lanjsko jesen s pridelkam druziga leta; letas ta pšenica takó lepo stojí, de ima sto vaganov (mecnov) pridelka pričakovati. Lejte! iz eniga klasa po treh letih 100 vaganov: ali ni to čudo lepa reč? In ta njiva, na kteri bo letas takó bogat pridelk, nima posebno dobre zemlje; lanjsko jesen še clo ni bila pognojena.

Še lepši Elensko pšenico sim pa unidan videl pri nas na Krajnskim pri častitljimu fajmoštru pri Marii Devici v Polji, gosp. Pajku, ki so nekaj zern imenovane pšenice na njivo, nekaj pa na vert sadili (ne sejali). Sej mi, ljubi kmetje, skorej ne boste verjeli, če vam povém, de je eno samo zerno cel germ bilk z bogatim klasjem naredílo, in de smo iz eniga zerna na enim kupu clo 27, to je, sedem in dvajset bilk našteli! Prešteli smo tudi zerna eniga klasú teh bilk in našteli smo jih 72 zern! Ko bi vsi klasovi takó bogati bili (to pa ne more biti), bi eno zerno doneslo 1944 zern.

Častitljivi Begnjiški fajmošter, gosp. Kopač, so v 36. listu lanjskih Novic obdelovanje, pridelk in korist Elenske pšenice po svojih lastnih triletnih skušnjah popisali in jo kmetam priporočili. (Poglejte imenovani list). — Ko bi pohvaljena in zares tudi hvale vredna pšenica v naših krajih le zmirej stanovitna ostala in bi se ne zvèrgla: bi ga ne bilo skorej boljšiga žita. Če se pa v nekterih letih tudi zverže, to je, de svojo veliko rodovitnost zgubí, zamore kmetovavec vunder z njo prav zadovoljen biti, kér mu je perve leta takó bogat pridelk donesla. Dr. B.

Kakó pohištva v mestih in po kmetih ognja varovati.

(Dalje.)

Če so ravno ljudjé v starih časih pohištva zidali brez postav in kakor je vsak sam hotel, moramo vunder reči, de so bile večidel ognja veliko bolj obvarovane, kakor dan današnji. V starih hišah ne vidimo skorej nikjer zgolj leseniga stropa, ampak vsak ima ilovnat tlak ali ještrih; oboki (velbi) so močni, vrata železne, dvoriša prostorne; z eno besedo: povsod vidimo, de so se ljudjé ognja skerbno varovali.

Dan današnji pa se večidel le na to gleda, de je vse prav dober kup, naj že bo ognja varno ali ne.

Namest ilovnatiga dobro zatlačeniga tlaka pod streho boš najdel le tje poverh malo posípa ali groblje, ali pa še tega ne; oboki so plitvi, preplošnati in slabi, de jih ne smeš gerdó pogledati, sicer ti že padejo na kup, in de jih pri ognji vsak tram, ki iz podstrešja pade, lahko prebíje, in ti tako še clo to pogorí, kar si nar varniši imeti mislil.

Namest železnih vrat so povsod leséne vrata, lično sicer izdelane, tode de se jih oginj še lože prime, so s firnežem prevlečene.

Posebno slaba navada pri kmetiških hišah je, de imajo napuše (Vorsprünge) kar koli je moč velike in sicer na obeh straneh, de slama in senó skozi vse špranje vùn molí, in de potem takim pri nar manjšim ognji pride celo pohištvo v nar veči nevarnost.

Tudi dvoriša so večidel premajhne, skedinj ali pôd in pristava so preveč na tesnim poleg hiše, takó de še toliko prostora ni, de bi se ob sili ognja môglo s potrebno gasivno pripravo blizo priti.

Malo hiš je po kmetih, ki bi imele dimnike (ravfenke) ali obokano (velbano) kuhnjo; in veliko je še clo tacih, de v vêži, kjer ognjiše stojí, clo strôpa ni, in de iskre iz ognjiša kar naravnost pod slamnato streho leté, ravno takó tudi plamen vnetiga masla ali kake druge goreče rečí.

Zidovje je iz slabe robe napravljeno in večidel takó tanjko, de bi se skorej moglo skozi viditi; ljudjé ne pomislijo, de oginj tako slabo zidovje takó poškodva, de ni za nič, in de se mora po ognji vse znoviga napraviti, kar bi ne bilo treba, ko bi bilo sperviga dovelj močno napravljeno bilo. Poglejte stare zidove, ki se ne vstrašijo ne ognja ne potrésa!

Strešje ali cimper današnjih hiš je čedalje slabši, in sploh veliko preveč je lesá v njem. Čemu to? Več ko je v pohištvu lesá, nevarniši je, kér se iz lesá žerjavica dela in sila ognja pomnoží? Pa je dosti tacih abotnih hišnih gospodarjev, ki mislijo, de je strešje le takrat lepo in močno, kadar je tesár toliko lesá v njega potratil, de se zamore človek pod streho komej skozi splaziti. Tega pa ne pomislijo, de ni treba štirih kónj vpregati, če dva prav lahko voz peljata, in de umno postavljanje in sklepanje tramov i. t. d. veliko nepotrebniga lesá prihrani.

(Dalje sledi.)

Zvezdoslovje.

(Dalje.)

9. §. *Planéti.*

Planéte imenujejo tamne zvezde, ki se kot zemlja v večih ali manjih kolobárjih — elípsah — in v do minute in sekunde stanovitnih časih okoli sonca verté, in od njega svitlobo in gorkoto dobivajo. Stari so poznali 5 planétov, ki se dajo s prostimi očmí viditi; kér so pa menili, de zemlja stojí, in de se sonce, luna, planéti in vse druge zvezde okoli nje verté, so še sonce in luno k planétam prištevali, de so imeli 7 planétov, od kterih so menili, de vsaki po eno léto čez zemljo, nje vremena in létne gospoduje; take zmote se še najdejo v starih, takó imenovanih večnih ali stolétnih pratikah. Kópernik, kórar, rojen 19. Svečana 1473 v Tórnu, nekim Boruškim mestu, možák prebistriga uma, glava, de jih je še malo tacih na svetu bilo, je pervi spoznal, sebe in počasi tudi vse učene celiga svetá prepričal, de sonce — to mogočno — stojí, in de zemlja z vsimi druzimi planéti vred se okoli njega vertí ali suče; in ni ga več izobraženiga človeka na svetu, ki bi od te resnice popolnama prepričan ne bil.

Od kar so si učeni svoje orodje popravili in si ga veliko popolniši naredili, se jim nebó zmirej bolj globoko odpíra; čedalje bolj globoko in vse bolj na tanjko vidijo.

V poslednjih stolétjih je zvezdoznanstvo k visoko častitl vednosti zraslo, in čedalje oznanuje bolj veličanstvo Bôžje. Vse zvezde, ki h soncu tičejo, to je, ki se ali same, ali s svojimi lúnami vred okoli njega sučejo, vse take zvezde vidijo z dobro okrepčanimi očmí, ki se teleškópi imenujejo — kot krogle, veči ali manji, kakor vidimo mi lúno s prostimi očmí; vse druge terdne zvezde pa na bolj globocim nebu se ne vidijo s tacim orodjem za lás veči — so grozno deleč od sonca. Vsi planéti, ki so tamne zvezde in le od sonca razsvetljeni, se kot lúna malo svetijo; terdne zvezde pa na globokim nebu, ki imajo kot sonce lastno svitlobo, se lesketajo tudi ko sonce. S tacimi teleškópi so našli na nebu več planétov, za ktere niso stari nič vedli, in so jim dali, kot stari svojim petérim, iména ájdovskih bogóv in boginj.

I. Merkúri je pervi plánet, le 8 milijonov milj proč od sonca, dokončá svoj ték okoli njega v 88 dnéh; je blizo 7krat manji od zemlje; kér se večkrat v sončne žarke zaríne, ga ni vselej s prostimi očmí viditi.

II. Vénera, Slovenci ji pravijo „Danica," je drugi planét, 15 milijonov milj od sonca oddaljen, dokončá svojo pot okoli njega v 225 dnéh; osuče se pa okoli svoje podvósi v 23 urah in 22 minutah; je malo de ne takó velika kot naša zemlja, in ima take in še viši gôre od nje. Kér je za 5 milijonov milj bliže sonca ko mi, jo moramo vselej viditi tudi blizo sonca; vidi se kot lepa zvezda ali malo pred sončnim izhodam ali malo za zahodam; ravno zató, kér je bliže sonca od nas, jo vidimo tudi z okrepčanimi očmí kot luno, včasi vso, včasi na pol, ali le na krajcu svitlo. Mnogi ajdje so jo molili. Lune niso še zvezdogledi pri nji zagledali. Za Danico nastopi

III. Zemlja, ki je proč od sonca 20 milijonov milj, od ktere smo pa že v pervih razdelkih kakor tudi od nje lune povedali, kar je bilo potrebniga.

(Dalje sledi.)

Prošnja farmanov do sojiga fajmoštra.

(Dalje.)

c) Zamerkljivosti vredno je tudi to, de je Jezus spolnjenje te zapovedi, namreč ljubezni do bližnjiga v znamnje postavil, po kterim se pravi njegovi učenec spozná. Pri sv. Jan. 13, 34-35. pravi: Novo zapoved vam dam, de se ljubite med seboj, kakor sim jest vas ljubil, de se tudi vi ljubite med seboj. *V tem bodo vsi spoznali, de ste moji učenci, ako bote ljubezen imeli med seboj.* — De ljubezni do samiga sebe ni mogel v znamnje sojiga učenca postaviti, vsak lahko vidi; pa zakaj ni veliko več ljubezni do Bogá, ktero na drugim kraji pervo in nar viši zapoved imenuje, v to znamnje odločil? — Tudi to bo duhovni učenik sojim učencam zlagal, de bodo iz tega imenitnost te zapovedi tolikanj bolj razvidili in spoznali. Skazal jim bo namreč, de, kakor smo že poprej rekli, le tisti pravo ljubezen do Bogá imá, kteri vse božje zapovedi ali vse dolžnosti spolnuje. Dolžnosti pa, ktere spolnovati imamo, so trojne poglavitne, namreč: do Bogá, do sebe in bližnjiga. Med vsimi temi dolžnostmi pa so nar težavniši dolžnosti do bližnjiga. Sebe ljubiti, kakor vsak vé, je lahko; tudi dolžnosti, ktere nam véra do Bogá naklada, niso teške: zakaj moliti, o postnih dneh, ako ni morebiti zdravju ali drugim dolžnostim nasproti, se mesnih jedí zderžati in si kej pritergati, o praznikih božjo službo obiskovati in hlapčjiga dela se zderžati, po zapovedih cerkve k sv. zakramentam pristopiti: vse to nobene posebne teškote v sebi nima; in čeravno tisti, ktere té po sojim zadevku nar imenitniši zapovedi opuša ali v vnemerno opravlja, nemore dober človek biti, tokó vender njih spolnovanje še ni gotovo znamnje kreposti, kér se vse te dolžnosti zavoljo njih lahkote lahko zmirej zgol po vunanjim in brez prave dobrote serca spolnujejo, kakor nam skušnja veliko izgledov kaže. — Pa drugači je z dolžnostmi, ktere nas do bližnjiga vežejo, in ktere vse pod imenam ljubezni bližnjiga zapopademo. Ta ljubezen do bližnjiga tirja: vsaciga človeka, kakor božjo podobo ali kakor božjiga otroka poštovati, in se ne le vse krivice zoper njega zderžati, ampak mu tudi vse dobro, kar pamet veljeva, storiti. Te dolžnosti stanovitno in vse in proti vsim spolnovati, ali de bolj po samim povém: vse ljudí v časti imeti, nobeniga zaničevati ali sovražiti, jim ne nevošljiv biti, se vsake krivice zoper nje zderžati, jih nikoli ne zapeljati, ali goljufati, jih ne na duši ne na telesu, ne na dobrim imenu, ne na blagu in pravicah poškodvati, jih ne opravljati, ali iz slabiga namena zasmehovati, in tudi v opravljanje in zasmehovanje drugih ne privoliti (zakaj kdor bližnjiga opravlja, ali v opravljanje privoli, ga ne ljubi; kdor pa ne ljubi, ostane v smerti, pravi sv. Jan.); zraven tega pa še tudi vselej, kader koli njih potreba tirja, in naša zmožnost pripustí, jim dobro storiti, tedej: lačne nasititi, žejne napojiti, pregrešne posvariti, nevedne podučiti in vse druge telesne in duhovne dobre dela jim skazovati, ja clo sovražnike ljubiti in jim dobro storiti: te in vse druge dolžnosti do bližnjiga stanovitno in proti vsim spolnovati, ni lahka reč, in tokó vedno čujnost na soje hudo poželjenje, tokó skerb in zatajevanje samiga sebe tirja, de jih le tisti, kteri jih zavoljo Bogá spolnuje, ali kteri Bogá ljubi, stanovitno spolnovati zamore. — Dolžnosti do bližnjiga so tedej med vsim drugim nar težavniši; in kdor bližnjiga ali božjo podobo v bližnjim ljubi, ta gotovo tudi Bogá in samiga sebe ljubi, in torej vso Kristusovo postavo dopolni. Po tem takim je le ljubezen do bližnjiga gotovo spričevanje prave notranje dobrote ali kreposti in znamnje praviga Kristusoviga učenca: in to je vzrok, zakaj je Jezus ljubezen do bližnjiga v sojo edino zapoved, in nje spolnovanje v znamnje sojiga praviga učenca, ali kar je vse eno, v spričevanje prave kreposti ali ljubezni do Bogá postavil. Zakaj ne v čutilih, kakor nekteri premalo podučeni po napčnim menijo, ampak v delih obstojí prava ljubezen božja. — Nikjer Jezus, kjer od ljubezni do Boga govorí, občutljeja ali čutila ne tirja. Zakaj čutilo, čeravno zamore k delavnosti ljubezni nekoliko pripomoči, vender samo na sebi nič cene nima, ako se v delavnost ne izide; zunej tega čutilo in njega moč ne visi od proste volje človeka in po njem bi bilo za veči del ljudí nemogoče, Bogá bolj, kakor nektere ljudí, postavim starše ali otroke ljubiti; in zadnjič tudi skušnja učí, de je to čutilo dostikrat goljufivo, kér se marsikterikrat tudi per takih ljudéh najde, kteri se zavoljo nekterih vunanjih pobožnih djanj ponapčnim za pobožne in Bogá ljubijoče imajo. Zatorej Jezus le dela ljubezni ali spolnovanje svojih zapoved v znamnje sojiga praviga učenstva, ali kar je vse eno, v znamnje ljubezni do sebe ali do Bogá stavi. Pri sv. Jan. 14, 15. pravi: Ako me ljubite, *spolnovajte* moje zapovedi. Pri sv. Jan. 14, 21. Kdor moje zapovedi ima, in jih *spolnuje:* tisti je, kteri me ljubi. I. list. sv. Jan. 2, 5. Kdor njegovo besedo *spolnuje*, v tem je v resnici ljubezen božja popolnama. Sir. 2, 18. Kteri Gospoda ljubijo, njegovo pot deržé. Vsi ti govori sv. pisma, kakor vidite, zlagujejo: v čem ljubezen do Jezusa ali

do Bogá obstojí; pa nikjer čutila, ampak le spolnovanje božjih sapoved k ti ljubezni tirjajo.

(Dalje sledí.)

Spominki na Gorensko.

(Konec.)

Kar smo od lepôte Blejskiga kraja rêkli, veljá tudi od Bohinja, samó de je Bled veliko bolj prijetna in širji, Bohinj pa bolj veličanska dolína, tesno med visoke gore postavljena. Cesta do Bistrice je dovelj dobra; mostovi pa so taki, de se Bogu usmili — in zares poslednji čas je, de jih bodo popravili. V Bistrici sva z mojim Dunajčanam pri Mihatu ostala, kjer sva bila s postrežbo in ceno zadovoljna, akoravno Ljubljančanje pravijo, de Bistriški kerčmarji so čez vse druge dragi. Z dragôto si le samí sebi nar bolj škodjejo, kér ljudí vstrašijo, večkrat v ta kraj priti. Kerčmar in kramar, če sta predraga, morata na zadnje sama sebi svoje blagó prodajati. — Mende de bi pràv bilo, ko bi si tudi Ravnica gostivnico saj za gospôske popotnike napravila; ta žena dobro vé, česar gospôda potrebuje, in kér ima tudi lepo kramarijo in kmetijstvo, bi ji ne bilo treba popotnikov stiskati. — V Mihatovi hiši me je pràv razveselílo, českí kolovrat najti; tudi sim sploh na Gorenskim marsikaj veseliga v kmetijstvu našel. Turšice precej sadé, in večidel pràv pametno, to je, ne pregosto, in jo z drugimi sadeži mešajo, kar je pràv. Kozolce, ktere tukej stoge imenujejo, imajo večidel zvezane in pràv umno napravljene. Krompir je bil že o Binkuštih takó lep, de ga je bilo veselje viditi. — Žalostno pa je viditi, de se tudi pri Gorencih tako malo dimnikov vidi, kér hiše brez dimnikov so vse osmojene, nesnažne kot hlevi in v vedni nevarnosti ognja. Hiše brez dimnikov so še gerde znamnja ajdovskih Krajncov: kaj ste še ajdje ostali, de imate njih spominke?! K nar večim za 10 gold. se da dimnik napraviti, ki ceno vsake hiše toliko povikša, de ima gospodár še clo asekurancíi menj odrajtovati, če je njegova hiša z dimnikam previdena. —

V Cojzovih fužinah v Bohinji gré delo veselo od rok; vsako leto gré zdej čez 10 tavžent centov jêkla in čez 5 tavžent centov žebljev in druge železníne v ptuje dežele; vsako leto pa si zaslužijo kmetje teh gornjih krajev od Cojzovih fužín okoli sto in 18 tavžent goldinarjev dobriga denarja. Lep zaslužik! ki več ko polovíco Bohinjcov preredí, ki nimajo veliko rodovitne zemlje. Cojzova slavna rodovína je tedej po pravici velika dobrotnica krajnske dežele imenovati.

Konec najiga popotovanja je bila veličanska Savica, to je, visoki slap, kteriga donenje se že od deleč sliši in serce vsaciga popotnika z neizgovorljivim začudenjem napolni. Ta pogled popolno popisati, ni mogoče, in popotni, ki so vidli Rajna slap, pravijo, de se naša Savica pred njim clo nič ne skrije.

„Pojd' in obrazi
S čertamí,
Živo mi pisaj
Z barvamí.

De se v podobi
Beli slap
Spenjenja zvírka
Puh in hlap.“

Kar bi jez le prosil, bi bilo, de bi se stopníce k visočini, kjer stojí spominik našimu presvitlimu Nadvojvodu Janezu napravljen, saj toliko popravile, de bi se brez nevarnosti môglo k temu mestu priti, kjer je slavni Vodnik stal, ko je pel:

Grém visoko pit Savíco,
Lepih pesmi hladni vir;
Mojstra pevcov na zdravíco
Naj mi têče ta požir!

Dr. B.

Urno, kaj noviga?

(Čuden prikazik). 17. 18. in 19. dan pretečeniga mesca so okoli Opave (Troppau) noter do Poljskiga med silnim dežjem okroglaste zerna iz neba padale, veči ali manjši, nektere takó velike, kakor srednji krompir, in toliko, de so jih ljudjé po več funtov nabrali in skuhali. Na vodi skuhane zerna so imele okus siroviga krompirja, z mlékam kuhane pa kakor mlečni rajž. — Kemikarji jih bojo po kemijsko razkrojili in natoroslovci nam bojo povedali: iz ktere dežele je vihár ta čudni namešek v dežji prignal.

(V Cerkniški fari) je 9 let star, od gada pičen fant, žalostno svoje življenje sklenil.

Oznanilo

kmetijski družbi na ogled poslaniga krajnskiga sadja.

Po obljubi 22. lista bomo danes začeli imenik krajnskiga sadja in pa imena tistih gospodov na znanje dajati, ki so nam sadja poslali, de bomo sčasama vse njegove pleména, kraje kjer raste, in pa slovenske imena zvedli. — S tem pervim oznanilam prosimo še enkrat vse tiste, ki se s sadjorejo pečajo, naj nam saj eno kopo vsaciga pleména s perjem vred pošljejo in pa tudi domače krajnske imena. Sleherno pleme naj vsaki s številkami 1. 2. 3. i. t. d. zaznamva, de bo potem koj vedel, od kteriga njegoviga pleména je v Novicah govorjenje. — Tudi s tem bi nam nekteri vstregli, ki mnogoverstne krajnske iména domačiga sadja vedó, de bi nam hotli vse te imena na znanje dati.

1. Gospod Alojzi Urbančič, posestnik Preddvorske in Stermolske grajšine, so poslali Nr. 1. Grosse schwarze Herzkirsche, velikih černih šôck; Nr. 2. Gemeine Marmorkirsche, rudečih hrustavk; Nr. 3. Süsse Mai-Herzkirsche, sladkih černic (ne nunskih ali Nonnenkirsche, ki so višnje); Nr. 4. Büttner's gelbe Knorpelkirsche, rumenk; Nr. 5. Kleine schwarze Herzkirsche, malih černih šôck; Nr. 6. Grosse weisse Marmorkirsche, velikih lepih hrustavk; Nr. 7. Saure Knorpelkirsche — — — (krajnskiga imena ne vémo).

2. Gospod grof Rihard Blagaj, grajšak v Polhovim Gradcu so iz svojiga vertá in od nekterih kmetov tega kraja poslali: Nr. 1. Kleine schwarze Herzkirsche, malih černih šôck; Nr. 2. Prinzesskirsche, cepljenc (?); Nr. 3. Gelbe Knorpelkirsche rumenk; Nr. 4. Ostheimer Weichsel, osthajmarskih višinj; Nr. 5. Königsweichsel, kraljevih višinj.

Gospod fajmošter Vertovc so nam pisali, de ne morejo nobene češnje več poslati, kér bi se tudi za 100 cekinov ne mogla polna skledica Ipavskih češinj več dobiti.

(Dalje sledí.)

Odborstvo sadne razstave 8. mal. serp.

Današnjimu listu je perdjan petnajsti del kemije.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani 10. Maliga serpana. gold.	kr.	V Krajnju 5. Maliga serpana. gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	3	7	3	13
1 » » banaške	3	3	3	20
1 » Turšice	2	—	2	5
1 » Soršice	—	—	2	50
1 » Rèži	1	59	2	30
1 » Ječmena	1	39	—	—
1 » Prosa	1	45	1	56
1 » Ajde	1	55	1	42
1 » Ovsa	1	6	1	8

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*